

J. J.

Badania pierwszego w Europie mostu spawanego

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 8/2, 305-306

1963

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Na podstawie *Galiczyjskiego Przewodnika Naftowego* za 1906 r. prof. Józef Wojnar scharakteryzował sytuację ekonomiczną przemysłu naftowego w Galicji w tym okresie (artykuł *Przemysł naftowy na początku bieżącego stulecia*, „Nafta”, nr 10/1962). Autor wyliczył największe z działających wówczas przedsiębiorstw, wymienił ich stan posiadania i kapitały oraz międzynarodowe powiązania, zwracając przy tym uwagę na zaczynające się już rysować zjawisko koncentracji.

J.J.

POLSKI TECHNIK W ROSYJSKIM PRZEMYSLE NAFTOWYM

Postać jednego z tak licznych polskich techników działających poza krajem przypomniał inż. Ludwik Bednarz w artykule *Mikołaj Sokołowski — polski technik w rosyjskim przemyśle naftowym XIX wieku* („Nafta”, nr 8/1962). Działalność Sokołowskiego na terenie Rosji związana była z Baku, a następnie z górnictwem rudnym w Krzywym Rogu.

Na zakończenie artykułu została zestawiona bibliografia prac Sokołowskiego obejmująca 28 pozycji.

J.J.

Z DZIEJÓW POLSKIEGO PIŚMIENICTWA ODLEWNICZEGO

Kolejny artykuł dra inż. Jerzego Piaskowskiego z cyklu pod powyższym tytułem¹ zamieszczony został w trzech numerach „Przeglądu Odlewnictwa” (nr 2, 6 i 11/1962). *Technologia formowania armat w trzecim tomie „Nauki artylerii” J. Jakubowskiego* została przedstawiona, zdaniem autora artykułu, w sposób tak fachowy, że można uznać ten tom za najwartościowszą pozycję polskiego piśmiennictwa odlewniczego. Dr Piaskowski wyjaśnia, że Jakubowski jako wykładowca w Szkole Artylerii Konnej pozostawał w ścisłym kontakcie z ludwisarnią warszawską, co pozwoliło mu szczegółowo poznać i opisać praktyczne zasady odlewnictwa.

Artykuł zawiera obszernie fragmenty dzieła Jakubowskiego wraz ze związanym ich omówieniem.

J. J.

BADANIA PIERWSZEGO W EUROPIE MOSTU SPAWANEGO

Jak wiadomo w latach 1928—1929 został zbudowany na rzece Słudwi koło Łowicza pierwszy w Europie most stalowy o konstrukcji spawanej. Projektantem był prof. Stefan Bryła.

Most ten po przeszło 30-letniej eksploatacji i częściowych zniszczeniach w czasie ostatniej wojny został ostatnio poddany specjalnym badaniom dla ustalenia stanu konstrukcji. Opis badań, jak również ich rezultaty zostały opublikowane w dwu artykułach, zamieszczonych w nrze 10/1962 „Inżynierii i Budownictwa”: prof. Wenczesława Poniża i mgra inż. Albina Witkowskiego *Spawany most drogowy na rzece Słudwi w świetle badań rentgenograficznych po 34-letniej eksploatacji* oraz prof. Władysława Boguckiego *Badanie pracy mostu na rzece Słudwi*.

¹ Por. np. notatki w nrach 1, 2 i 3/1961 „Kwartalnika”.

Opublikowane materiały dostarczają interesujących informacji na temat metod budowy i jakości tej konstrukcji, pionierskiej w dziejach inżynierii mostowej.

J.J.

HISTORIA PAPIERNICTWA

Numer 1/1962 „Przeglądu Papierniczego“ przynosi artykuł Istavana Bogdana. *Historia papiernictwa węgierskiego*. Jest to syntetyczny przegląd dziejów produkcji papierniczej na Węgrzech, począwszy od XIV w. do czasów nam współczesnych, z uwzględnieniem warunków politycznych, ekonomicznych i technicznych wpływających na rozwój tej produkcji.

Pewnego rodzaju wprowadzeniem do tego artykułu jest zamieszczony w tym numerze komunikat prof. Jadwigi Marchlewskiej *I. Bogdan odnajduje powiązania polskich i węgierskich papierników w XVI wieku*. Autorka informuje o wydanym przez I. Bogdana w 1961 r. podręczniku historii materiałów i przyborów do pisania, w którym obszernie została omówiona historia papiernictwa. W dziele tym znalazły się interesujące wiadomości o polsko-węgierskich kontaktach w dziedzinie papiernictwa. Wiadomości te zostały przez prof. Marchlewską w streszczeniu przytoczone.

W numerze 11/1962 „Przeglądu Papierniczego“ ukazał się artykuł dra Stanisława Zurowskiego *Papier gruby w Polsce XVI—XVIII w.* Autor w oparciu o przeprowadzone badania inwentarzy przedstawia liczne zastosowania papieru do celów gospodarczych, głównie do opakowań, ale również i do różnych wyrobów.

J.J.

HISTORIA WŁÓKIENICTWA

„Przegląd Włókienniczy“ (nr 6/1962) w dziale *Z historii włókiennictwa* opublikował artykuł Mariana Sobolewskiego *Pięćdziesiąt lat przemysłu włókien chemicznych w Polsce*. Artykuł obejmuje historię tego przemysłu począwszy od r. 1912, kiedy w Tomaszowie Mazowieckim założono fabrykę tzw. sztucznego jedwabiu. Zakończenie artykułu stanowi charakterystykę rozwoju przemysłu włókien chemicznych w okresie po ostatniej wojnie.

J.J.

BADANIA ZABYTKOWEJ CERAMIKI

Znaczenie ceramiki jako niezmiernie ważnego, a często nawet fundamentalnego materiału badawczego dla archeologii nie wymaga uzasadniania. Z drugiej jednak strony zabytkowa ceramika jest stosunkowo mało badana z punktu widzenia technologii, co oczywiście wpływa ujemnie na jej czytelność jako źródła archeologicznego.

W tej sytuacji artykuł Longina Kociszewskiego *Ceramika zabytkowa oraz niektóre fizykochemiczne metody jej badania* („Szkło i Ceramika“, nr 9/1962) stanowi publikację bardzo pożyteczną i aktualną.